

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Broj: S1 3 U 041148 22 U
Sarajevo, 07.02.2023. godine.

Sud Bosne i Hercegovine, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija, Jadranke Brenjo kao predsjednika vijeća, Čosić Efraima i Željke Krmek, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Azre Mušanović kao zapisničara, u upravnom sporu tužitelja, Ured za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Kantona Sarajevo, ul Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71000 Sarajevo, protiv rješenja broj: UP1 03-1-37-1-144-6/20 od 07.07.2021. godine, tužene Agencije za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini, ulica Vilsonovo šetalište broj 10, Sarajevo, u upravnoj stvari zaštite ličnih podataka, na nejavnoj sjednici održanoj dana 07.02.2023. godine, donio je sljedeću,

P R E S U D U

Tužba se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Rješenjem tužene Agencije za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini broj: UP1 03-1-37-1-144-6/20 od 07.07.2021. godine, usvojen je kao osnovan zajednički prigovor

protiv Ureda za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Kantona Sarajevo i Fonda Kantona Sarajevo za izgradnju stanova, zbog obrade ličnih podataka u svrhu provjere vjerodostojnosti diploma. Stavom 2. zabranjuje se Fondu Kantona Sarajevo za izgradnju stanova da u svrhu provjere vjerodostojnosti diploma dostavlja lične podatke podnosioca prigovora, Stavom 3. zabranjuje se tužitelju da prikuplja i dalje obrađuje lične podatke podnosilaca prigovora

, u svrhu provjere vjerodostojnosti diploma. Stavom 4. nalaže se tužitelju da blokira lične podatke podnosilaca prigovora

koji su mu dostavljeni od strane Fonda, u svrhu provjere vjerodostojnosti diploma. Konačno stavom 5. tužitelj je dužan u roku od 15 dana pismeno obavjestiti agenciju o mjerama koje je preduzeo u vezi sa provođenjem mjera iz stava 3 i 4 dizpozitiva rješenja.

Tužitelj je protiv osporenog rješenja pokrenuo upravni spor zbog povrede odredbi upravnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. U tužbi se poziva na akt Ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine broj: QI-K-SA-33/19 od 15.02.2019. godine, te na međunarodne propise. Dalje ističe, da prilikom ocjene zakonitosti obrade ličnih podataka, treba imati u vidu i u koju svrhu se podaci obrađuju. S tim u vezi, član 5. stav 1. Zakona o zaštiti ličnih podataka jasno je precizirao da je za obradu podataka potrebna saglasnost nosioca podataka, ali da se lični podaci u određenim slučajevima, mogu obrađivati i bez saglasnosti nosioca podataka. Tako je članom 6. stav 1. tačka d) Zakona o zaštiti ličnih podataka propisano, da kontrolor može obrađivati podatke, bez saglasnosti nosioca podataka, između ostalog i ako je obrada ličnih podataka potrebna za ispunjenje zadataka koji se izvršava u javnom interesu. Pri tome, ne smije zanemariti činjenica da su u predmetnom slučaju, nosioci podataka službenici javnih organa koji se finansiraju iz javnog budžeta i koji momentom stupanja u javnu službu pristaju raditi za javno dobro i u javnom interesu. Stoga, Ombudsmeni Bosne i Hercegovine su stava da javni interes u ovakvim i sličnim slučajevima uvijek ima prevagu nad zaštitom privatnosti. Ombudsmeni Bosne i Hercegovine u svom aktu podsjećaju da su kontrolori, prilikom svake obrade ličnih podataka, sa ili bez saglasnosti nosioca podataka, dužni pridržavati se principa obrade ličnih podataka iz člana 4. Zakona o zaštiti ličnih podataka, koji obavezuju kontrolore da lične podatke obrađuju na zakonit i pravičan način, te u mjeri i obimu koji je neophodan za ispunjenje svrhe. Uzimajući u obzir inicijativu APIK-a, u kojoj se navodi da će pokretanje aktivnosti na provjeri vjerodostojnosti diploma pokazati opredijeljenost za učinkovitiju i angažiraniju borbu protiv korupcije u javnom sektoru, kao i uticati na jačanje povjerenja građana u javne institucije u Bosni i Hercegovini, koincidira sa iznesenim mišljenjem Institucija Ombudsmena za ljudska prava u Bosni i Hercegovini. Dalje ukazuje, da je tužitelj dana 06.02.2020. godine, svim institucijama Kantona Sarajevo, uputio akt broj: 20-02-3028/20 od 06.02.2020. godine, u kojem je od navedenih institucija zatraženo dostavljanje podataka o školskoj spremi njihovih zaposlenika, što predstavlja prvu fazu realizacije aktivnosti revizije diploma, dok je druga faza sam proces provjere dostavljenih podataka kod nadležnih obrazovnih institucija, a koju fazu provodi isključivo tužitelj. Dalje navodi, da je pritom vodio računa, a prevashodno rukovodeći se principima obrade podataka iz člana 4. Zakona o zaštiti ličnih podataka, da od navedenih institucija zahtjeva samo podatke u obimu koji je neophodan za ispunjenje svrhe pokrenute aktivnosti revizije diploma. Shodno tome, tužitelj je zatražio samo dostavljanje podataka o broju i datumu izdavanja diploma o stečenoj stručnoj spremi svih zaposlenika u određenoj instituciji, a koji se već nalaze u Registru zaposlenih, koji tužitelj vodi u skladu sa Odlukom o registru zaposlenih u javnom sektoru na području Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 9/19 i 23/19), kao i naziv obrazovnih ustanova koje su izdale diplome o stečenoj stručnoj spremi zaposlenika u institucijama u Kantonu Sarajevo. Navodi, da u tom smislu, određene pojedinosti o zaposlenima u javnom sektoru podliježu većoj kontroli javnosti i isti ne mogu uživati zaštitu prava na privatnost u istoj mjeri kao zaposleni u privatnom sektoru. Objavljivanje podataka o zaposlenim u javnom sektoru je od uticaja na privatni život tih lica. Međutim, pored uticaja na privatni život, evidentno je postojanje pravnog interesa za to ko obavlja poslove u subjektima javnog sektora, osnovanim upravo u javnom interesu. Ističe, da određene pojedinosti o zaposlenima u javnom sektoru

podliježu većoj kontroli javnosti i isti ne mogu uživati zaštitu prava na privatnost u istoj mjeri kao zaposleni u privatnom sektoru. Tužitelj je mišljenja, da tuženi prilikom donošenja rješenja nije u cijelosti cijenio činjenično stanje, u smislu pravnog osnova tužitelja za provođenje predmetne aktivnosti i cilja APIK-a koji se želi postići provođenjem Inicijative upućene između ostalih organa/tijela i tužitelju, te da su navodi u rješenju u nekoliko slučajeva i kontradiktorni, kada se navodi da tužitelj nema pravni osnov za provjeru vjerodostojnosti diploma, ukazujući da je shodno principima pravičnosti i zakonitosti jasno, da Uredba o osnivanju ureda, kao podzakonski akt, nije i ne može biti pravni osnov za prikupljanje, dalju obradu i dostavljanje podataka o stečenim diplomama podnosilaca prigovora, obrazovnim ustanovama, u svrhu provjere njihove vjerodostojnosti. Stav tuženog, je da Vlada Kantona Sarajevo, nije mogla zaključkom zadužiti tužitelja da prikuplja podatke o stručnoj spremi i iste dostavlja obrazovnim ustanovama koje su izdale diplome, jer takvo ovlaštenje Vladi Kantona Sarajevo, nije propisano zakonom, i da isto „ukazuje na proizvoljnost“ takvog postupanja. Smatra, da je ovaj stav neosnovan jer je Vlada Kantona Sarajevo, izvršna vlast Kantona Sarajevo, koja je opći poslodavac svim zaposlenim u javnom sektoru, te upravo ima ovlaštenje da utvrdi javni interes u javnom sektoru Kantona Sarajevo, u pogledu neophodnosti postojanja validnih diploma zaposlenih u javnom sektoru, te samim tim je i zadužila tužitelja za ispunjenje zadatka koji se izvršava u javnom interesu Kantona Sarajevo, vodeći računa o antikorupcijskim principima propisanim u članu 7. Zakona o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije a koji se odnose na jednak tretman i nediskriminaciju. Svi imaju pravo na jednak pristup pri obavljanju aktivnosti od javnog interesa. U rješenju tuženi utvrđuje i povrede odredaba Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, na što se tuženi ne bi izjašnjavao jer smatra, da je to u isključivoj nadležnosti Ustavnog suda Bosne i Hercegovine. Konačno, tužitelj predlaže da se radi boljeg razjašnjenja stanja stvari u predmetnom slučaju, održi usmena rasprava, a što je u skladu sa članom 29. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine. Stoga predlaže, da sud na osnovu izvedenih dokaza u prilogu tužbe donese odluku kojom će uvažiti tužbu Ureda za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Kantona Sarajevo i poništiti rješenje tuženog i sam riješiti ovu upravnu stvar ili uvažiti tužbu Ureda za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Kantona Sarajevo i poništiti rješenje tuženog i predmet vratiti na ponovno postupanje, te svojim shvatanjima usmjeriti tuženog na donošenje pravilne i zakonite odluke.

U odgovoru na tužbu, tužena i zainteresirano lice su predložili da se tužba odbije iz razloga iznesenih u osporenom rješenju.

Sud je ispitao pravilnost i zakonitost osporenog rješenja u granicama člana 35. Zakona o upravnim sporovima BiH („Službeni glasnik BiH“ broj:19/02. do 74/10), pa je odlučio kao u dispozitivu ove presude iz slijedećih razloga.

Iz obrazloženja osporenog rješenja proizilazi, da je Agencija za zaštitu ličnih podataka u BiH, usvojila kao osnovan zajednički prigovor protiv Ureda za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Kantona Sarajevo i Fonda Kantona Sarajevo za izgradnju stanova, zbog obrade ličnih podataka u svrhu

provjere vjerodostojnosti diploma. Stavom 2. zabranjuje se Fondu Kantona Sarajevo za izgradnju stanova da u svrhu provjere vjerodostojnosti diploma dostavlja lične podatke podnosioca prigovora. Stavom 3. zabranjuje se tužitelju da prikuplja i dalje obrađuje lične podatke podnosioca prigovora.

u svrhu provjere vjerodostojnosti diploma. Stavom 4. nalaže se tužitelju da blokira lične podatke podnosioca prigovora

koji su mu dostavljeni od strane Fonda, u svrhu provjere vjerodostojnosti diploma. Prema obrazloženju pobijanog akta tužena je na ovakav način postupila iz razloga što je ocijenila da Ured nema valjan pravni osnov za prikupljanje i obradu podataka o diplomama zaposlenih u organima uprave niti je ovlašćen da iste dostavlja obrazovnim ustanovama u svrhu utvrđivanja njihove vjerodostojnosti, te smatra da je, na navedeni način, došlo do povrede principa iz člana 4. stav 1. tačka a) Zakona o zaštiti ličnih podataka, u skladu sa kojima je kontrolor obavezan da lične podatke obrađuje na pravičan i zakonit način.

Ovo vijeće cijeni da je pobijano rješenje Agencije za zaštitu ličnih podataka u BiH, doneseno pravilnom primjenom materijalnog prava, nakon prethodno pravilnog utvrđenja odlučnih činjenica.

Cilj Zakona o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“ broj:49/06 i 76/11), je da se na teritoriji Bosne i Hercegovine svim licima, bez obzira na njihovo državljanstvo ili prebivalište, osigura zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda, a naročito pravo na tajnost u pogledu obrade ličnih podataka koji se na njih odnose. Istovremeno, ovim zakonom, osnovana je i Agencija za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini i utvrđena njena nadležnost prema kojoj Agencija, kada uoči da je neka obrada ličnih podataka nezakonita, zahtijeva od kontrolora da prekine takvu obradu, te nalaže druge mjere, a kontrolor je dužan bez odlaganja preduzeti naložene mjere i o tome u roku od 15 dana pisanim putem informisati Agenciju (član 41. stav 1. Zakona o zaštiti ličnih podataka). Odredbom člana 4. stav 1. tačka a) istog zakona je propisano, da je Kontrolor obavezan da lične podatke obrađuje na pravičan i zakonit način. Dalje, odredbom člana 6. istog zakona je propisano, da kontrolor može da obrađuje podatke bez saglasnosti nosioca podataka, ako je ispunjen neki od uslova propisanih ovim članom, gdje je između ostalog pod tačkom d) propisano, da ako je obrada ličnih podataka potrebna da bi se ispunio zadatak koji se izvršava u javnom interesu.

Imajući u vidu navedene zakonske odredbe kao i stanje spisa proizilazi, da bi se vršila obrada ličnih podataka bez saglasnosti nosioca u svrhu javnog interesa, kontrolor, odnosno organ koji vrši obradu, ne može se samo paušalno pozvati na javni interes i isti generalizovati ne navodeći o kom se, u konkretnom slučaju, javnom interesu radi. Nije sporno, da su validne diplome javni interes i da se može pod određenim zakonskim uslovima vršiti provjera istih, međutim, provjera diploma svih zaposlenih u javnom sektoru samo iz razloga što obavljaju poslove u javnom sektoru ne može biti osnov, a bez navođenja dodatnih razloga, odnosno postojanje indicija koje bi mogle ukazati da je riječ o sumnjivoj diplomi. Neprihvatljiva je i paušalna neselektivna pretpostavka da su sve diplome same po sebi sumnjive samo zato što je određeno lice zaposleno u javnom sektoru. Dakle, ovom vijeću nije sporna mogućnost nezakonitosti prilikom sticanja

diploma i zloupotrebe, ali sama provjera mora se vršiti isključivo u zakonom propisanim postupcima i na način na koji se mogu otkriti nezakonitosti. Cilj mora isključivo biti provjera sumnjivih diploma, ali se sumnjivom diplomom nikako ne može smatrati diploma određenog lica samo iz razloga što to lice radi u javnom sektoru.

Dakle, po ocjeni ovoga vijeća, pravilno je tužena utvrdila da Ured u konkretnom slučaju nema valjan osnov za prikupljanje i obradu podataka o diplomama zaposlenih u organima uprave samo iz razloga što su navedena lica zaposlena u organima uprave, niti je ovlašten da iste dostavlja obrazovnim ustanovama u svrhu utvrđivanja njihove vjerodostojnosti. Pravilno tuženi cijeni, da navedena aktivnost ne doprinosi borbi protiv korupcije u obrazovnom sistemu, budući da se provjera broja i datuma izdate diplome u određenoj ustanovi i u slučaju podudaranja, ne znači eksplicite da je ta diploma stečena izvan tokova korupcije. Očigledno je, da se na navedeni način ne bi mogla otkriti koruptivna djelatnost prilikom sticanja diploma koja je stečena u kratkom vremenskom periodu za određenu sumu novca. Takođe, ovom vijeću ostaje sporno, na osnovu koje zakonske odredbe tužitelj sprovodi svoje aktivnosti, budući da zaključak vlade kao akt izvršne vlasti ne može se smatrati zakonskim propisom donesenim od strane zakonodavne vlasti.

Ostale prigovori tužitelja, nisu od značaja za drugačije rješavanje ove upravne stvari, te ih ovo vijeće neće posebno obrazlagati, budući da su u oporenom rješenju dati jasni i valjani razlozi.

Slijedom navedenog, sud cijeni da obrazloženje pobijanog rješenja sadrži sve što je propisano u odredbi člana 200. stav 2. Zakona o upravnom postupku BiH ("Službeni glasnik BiH" broj: 29/02 do 53/16) i to: kratko izlaganje zahtjeva stranaka, izvedene dokaze i utvrđeno činjenično stanje, razloge koji su bili odlučujući pri ocjeni dokaza, razloge zbog kojih nije uvažen koji od zahtjeva stranaka, razloge koji s obzirom na utvrđeno činjenično stanje upućuju na onakvo rješenje kako je dato u dispozitivu i pravne propise na osnovu kojih je riješena upravna stvar.

Shodno navedenom, ovaj sud je primjenom člana 37. stav 2. Zakona o upravnim sporovima BiH ("Službeni glasnik BiH" broj: 19/02 do 74/10) odlučio kao u dispozitivu ove presude.

ZAPISNIČAR
Azra Mušanović

